Jahrgang 1943.

Sammlung der Gesetze und Verordnungen des Protektorates Böhmen und Mähren.

Ausgegeben am 22. Juli 1943.

93. Stück. Preis: K 7·40.

Ročník 1943.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava.

Vydána dne 22. července 1943.

Cena: K 7·40. Částka 93.

Inhalt: (200 und 201.) 200. Verordnung über die Regelung der Berufsausbildung. — 201. Kundmachung über die Berufsausbildung der Arbeiter im Bergbau.

Obsah: (200. a 201.) 200. Nařízení o úpravě výcviku k povolání. — 201. Vyhláška o výcviku horníků k povolání.

200.

Regierungsverordnung vom 3. Juli 1943 über die Regelung der Berufsausbildung.

Die Regierung des Protektorates Böhmen und Mähren verordnet auf Grund des § 1 Abs. 1 der Verordnung des Reichsprotektors in Böhmen und Mähren vom 12. Dezember 1940 (VBlRProt. S. 604) über die Verlängerung und Abänderung einiger Bestimmungen des Verfassungs-Ermächtigungsgesetzes vom 15. Dezember 1938 (Slg. Nr. 330) in der Fassung der Verordnung vom 27. Februar 1942 (VBlRProt. S. 42):

Abschnitt I.

§ 1.

(1) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit bestimmt im Einvernehmen mit den zuständigen Zentralbehörden, in welchen Wirtschaftszweigen, auf welche die Gewerbeordnung keine Anwendung findet, Lehrlinge in bestimmten Lehrberufen ausgebildet werden können. Für diese Lehrlinge gelten die Bestimmungen dieser Verordnung und, insofern diese Verordnung keine abweichenden Bestimmungen enthält, sinngemäß die Vorschriften der §§ 97, 98, 99a bis 100, der §§ 101 bis 104 und des § 133a, Buchst. b) bis d), der Gewerbeordnung.

(2) Die unter bergbehördlicher Aufsicht stehenden Betriebe sind zur Durchführung der Berufsausbildung nach den Bestimmungen dieser Verordnung und der hierzu erlassenen Durchführungsvorschriften verpflichtet. Sie haben die hierzu erforderlichen Einrichtungen

Vládní nařízení ze dne 3. července 1943 o úpravě výcviku k povolání.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle § 1, odst. 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 12. prosince 1940 (Věstn. ř. prot. str. 604), kterým se prodlužují a mění některá ustanovení ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938 (č. 330 Sb.) ve znění nařízení ze dne 27. února 1942 (Věstn. ř. prot. str. 42):

Část I.

§ 1.

(1) Ministr hospodářství a práce určí v dohodě s příslušnými ústředními úřady, ve kterých hospodářských odvětvích, pro která neplatí živnostenský řád, mohou býti učňové v určitých učebních oborech školeni. Pro tyto učně platí ustanovení tohoto nařízení a, pokud toto nařízení neustanovuje jinak, obdobně předpisy §§ 97, 98, 99a až 100, §§ 101 až 104 a § 133a, písm. b) až d) živnostenského řádu.

(2) Závody, podléhající dozoru báňských úřadů, jsou povinny prováděti výcvik k povolání podle ustanovení tohoto nařízení a podle prováděcích předpisů k němu vydaných. Jsou povinny opatřiti a udržovati zařízení k tomu potřebná, jakož i ustanoviti vedoucího

zu erstellen und zu unterhalten sowie einen für die Gesamtausbildung verantwortlichen Ausbildungsleiter zu bestellen. Seine Bestellung bedarf der Genehmigung des zuständigen Revierbergamtes.

(3) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann im Einvernehmen mit den zuständigen Zentralbehörden die näheren Vorschriften zur Regelung der Berufsausbildung und der Lehrverhältnisse in diesen Lehrberufen (Absätze 1 und 2) erlassen. Er kann bestimmen, daß ein Zeugnis über den erfolgreichen Besuch einer hierzu von ihm als geeignet anerkannten Unterrichtsanstalt die Lehrzeit ganz oder teilweise ersetzt. Er trifft seine Entscheidungen im Einvernehmen mit dem zuständigen Minister und dem Minister für Schulwesen nach Anhören der Zentrale der Handels- und Gewerbekammern und des zuständigen Zentralverbandes.

§ 2.

(1) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann im Einvernehmen mit den zuständigen Ministern und nach Anhören des zuständigen Zentralverbandes für einzelne Wirtschaftszweige die Ablegung der Meisterprüfung (im Bergbau der Hauerprüfung) vorschreiben.

(2) Die näheren Bestimmungen über die weitere Berufsausbildung vor Ablegung der Meister(Hauer)prüfung, die Prüfungsbedingungen und die Abnahme der Prüfung werden vom Minister für Wirtschaft und Arbeit im Einvernehmen mit den zuständigen Ministern und nach Anhören des zuständigen Zentralverbandes erlassen. Bis zum Erlaß dieser Bestimmungen finden auf die Meisterprüfungen die bisher geltenden Vorschriften Anwendung.

Abschnitt II.

§ 3.

(1) Den Handels- und Gewerbekammern obliegt auf dem Gebiete des Lehrlingswesens:

1. die Führung der Lehrlingsrolle,

2. die Fürsorge für die Durchführung der Lehrabschlußprüfungen nach Maßgabe der besonderen hierfür erlassenen Bestimmungen (§§ 6 und 7) und

3. die allgemeine Aufsicht über die Begründung und den Verlauf der Lehrverhältnisse; über den Umfang und die Ausübung dieser Aufsicht werden vom Minister für Wirtschaft und Arbeit nähere Bestimmungen erlassen werden.

(2) Die in dieser Verordnung der Handels- und Gewerbekammer zugewiesenen Befugnisse

výcviku zodpovědného za celý výcvik. K ustanovení vedoucího výcviku je třeba schválení příslušného revírního báňského úřadu.

(3) Ministr hospodářství a práce může vydati v dohodě s příslušnými ústředními úřady bližší předpisy o úpravě výcviku k povolání a učebních poměrů v těchto učebních oborech (odstavce 1 a 2). Může ustanoviti, že vysvědčení o úspěšně skončené návštěvě učiliště, které k tomu uznal za způsobilé, nahrazuje zcela nebo zčásti učební dobu; rozhoduje o tom v dohodě s příslušným ministrem a ministrem školství po slyšení Ústředny obchodních a živnostenských komor a příslušného ústředního svazu.

§ 2.

(1) Ministr hospodářství a práce může předepsati v dohodě s příslušnými ministry a po slyšení příslušného ústředního svazu pro jednotlivá hospodářská odvětví vykonání mistrovské zkoušky (v hornictví havířské zkoušky).

(2) Bližší předpisy o dalším výcviku k povolání před vykonáním mistrovské (havířské) zkoušky, o podmínkách a složení zkoušky vydá ministr hospodářství a práce v dohodě s příslušnými ministry a po slyšení příslušného ústředního svazu. Až do vydání těchto ustanovení platí pro mistrovské zkoušky dosud platné předpisy.

Část II.

§ 3.

(1) Obchodním a živnostenským komorám přísluší v oboru záležitostí učňovských, aby

1. vedly seznam učňů,

2. pečovaly o provádění závěrečných zkoušek učňovských podle zvláštních pro ně vydaných ustanovení (§§ 6 a 7) a

3. měly všeobecný dozor nad vznikem a průběhem učebních poměrů; o rozsahu a provádění tohoto dozoru vydá ministr hospodářství a práce bližší ustanovení.

(2) Oprávnění, která se v tomto nařízení přiznávají obchodní a živnostenské komoře,

werden für den Bereich des Bergbaues bezüglich der Lehrverträge der bergmännischen Lehrlinge von der Berghauptmannschaft nach den zu erlassenden Vorschriften wahrgenommen werden.

§ 4.

(1) Jede Handels- und Gewerbekammer (des weiteren nur „Kammer") führt eine Lehrlingsrolle. In die Lehrlingsrolle werden alle Lehrverträge eingetragen, welche von den Unternehmungen ihres Bereiches abgeschlossen sind. Die Kammer führt die Eintragung, falls keine gesetzlichen Mängel bestehen, auf Grund einer Gleichschrift des Lehrvertrages durch. Gegen die Ablehnung der Eintragung kann binnen 15 Tagen nach Zustellung der Entscheidung bei der zuständigen Kammer an das Ministerium für Wirtschaft und Arbeit Beschwerde eingelegt werden.

(2) Der Lehrherr muß den Lehrvertrag sofort nach Abschluß der Kammer vorlegen und zugleich den Nachweis über die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes erbringen. Gehört der Lehrherr einer Genossenschaft an, so ist der Lehrvertrag durch Vermittlung der zuständigen Genossenschaft, gehört er der Wirtschaftsgruppe Einzelhandel im Zentralverband des Handels oder der Wirtschaftsgruppe Gastgewerbe im Zentralverband der Fremdenverkehrswirtschaft an, durch Vermittlung der zuständigen örtlichen Gliederung vorzulegen. Die Kammer hat die Genossenschaft oder die örtliche Gliederung über die durchgeführte Eintragung zu unterrichten.

(3) Der Lehrherr ist verpflichtet, der Kammer und dem Arbeitsamt jede Änderung des Lehrverhältnisses anzuzeigen. Die Anzeige an die Kammer ist in den Fällen des Absatzes 2 durch Vermittlung der Genossenschaft, der örtlichen Gliederung der Wirtschaftsgruppe Einzelhandel oder der örtlichen Gliederung der Wirtschaftsgruppe Gastgewerbe zu erstatten.

(4) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit bestimmt im Einvernehmen mit dem Vorsitzenden der Obersten Preisbehörde die Höhe der Gebühren für die Eintragung der Lehrverträge.

§ 5.

(1) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit veröffentlicht nach Anhören der Zentrale der Handels- und Gewerbekammern und des zuständigen Zentralverbandes für jeden Lehrberuf ein Berufsbild und einen Berufsausbildungsplan. Das Berufsbild und der Berufsausbildungsplan sind für die Ausbildung der Lehrlinge verbindlich. Der Minister für Wirtschaft

bude vykonávati pro obor hornictví, pokud jde o učební smlouvy uzavřené s hornickými učni, báňské hejtmanství, a to podle předpisů, jež budou o tom vydány.

§ 4.

(1) Každá obchodní a živnostenská komora (v dalším jen „komora") vede seznam učňů. Do seznamu učňů se zapisují všechny učební smlouvy, které uzavřou podniky, mající sídlo v jejím obvodu. Zápis provede komora podle stejnopisu učební smlouvy, pokud tato nemá zákonných nedostatků. Proti zamítnutí zápisu lze podati stížnost do 15 dnů od doručení rozhodnutí u příslušné komory k ministerstvu hospodářství a práce.

(2) Učební pán musí učební smlouvu ihned po jejím sjednání předložiti komoře a současně prokázati souhlas příslušného úřadu práce. Přísluší-li učební pán ke společenstvu, předloží smlouvu prostřednictvím příslušného společenstva, přísluší-li k hospodářské skupině maloobchodu při Ústředním svazu obchodu nebo k hospodářské skupině hostinských živností při Ústředním svazu pro cizinecký ruch, prostřednictvím příslušné územní složky. Komora zpraví o provedeném zápisu společenstvo nebo územní složku.

(3) Učební pán jest povinen hlásiti komoře a úřadu práce každou změnu učebního poměru. Hlášení komoře učiní v případech odstavce 2 prostřednictvím společenstva nebo územní složky hospodářské skupiny maloobchodu nebo hospodářské skupiny hostinských živností.

(4) Ministr hospodářství a práce určí v dohodě s předsedou nejvyššího úřadu cenového výši poplatku za zápis učební smlouvy.

§ 5.

(1) Ministr hospodářství a práce uveřejní po slyšení Ústředny obchodních a živnostenských komor a příslušného ústředního svazu pro každý učební obor popis učebního oboru a osnovu odborného výcviku. Popis učebního oboru a osnova odborného výcviku jsou pro výcvik učňů závazné. Ministr hospodářství a práce může vypracování popisů učebních oborů

und Arbeit kann die Bearbeitung der Berufsbilder und Berufsausbildungspläne ganz oder teilweise dem Institut für Arbeitswissenschaft übertragen, das die zuständigen Organisationen der Wirtschaft und Arbeit zu beteiligen hat.

(2) Das Berufsbild umschreibt die Arbeitsgebiete und Fertigkeiten, welche der Lehrling in der Lehrzeit erwerben soll, und setzt die Dauer der Lehrzeit fest. Das Berufsbild ist Bestandteil des Lehrvertrages.

(3) Der Berufsausbildungsplan gibt Hinweise für die Durchführung und den Vorgang der Lehrlingsausbildung.

(4) Die Lehrlingsausbildung darf nur in einem durch Berufsbild und Berufsausbildungsplan festgelegten Lehrberuf erfolgen. Die im § 37, Abs. 1 und 2, der G. O. erwähnten Hilfsgewerbe können als Lehrberufe zugelassen werden, sofern die Voraussetzungen für eine ordnungsgemäße Berufsausbildung gegeben sind.

§ 6.

(1) Alle Lehrlinge haben sich am Ende der Lehrzeit einer Lehrabschlußprüfung zu unterziehen. Die zuständige Kammer trifft alle zur Ausrichtung und Durchführung dieser Prüfung erforderlichen Maßnahmen in Zusammenarbeit mit den Organisationen der gewerblichen Wirtschaft.

(2) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann nach Anhören der zuständigen Organisationen der gewerblichen Wirtschaft bestimmen, welche Gewerbe nur nach erfolgreicher Ablegung der Prüfung ausgeübt werden dürfen. Bereits bestehende gesetzliche Vorschriften werden nicht berührt.

(3) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann nach Anhören der zuständigen Organisation der gewerblichen Wirtschaft bestimmen, daß bestimmte Lohnarbeiten nur nach einer planmäßigen Berufsausbildung ausgeübt werden dürfen.

(4) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann im Einvernehmen mit den beteiligten Ministern Betrieben, die nicht eine im Verhältnis zur Stärke ihrer Arbeitnehmer angemessene Zahl von Lehrlingen ausbilden, die Verpflichtung auferlegen, eine bestimmte Zahl von Lehrlingen auszubilden.

§ 7.

(1) Zum Zwecke der Durchführung der Prüfungen errichtet jede Kammer für ihren Sprengel Prüfungskommissionen. Die Vorsit-

a osnov odborného výcviku přenésti zcela nebo zčásti na Ústav lidské práce, který jest povinen spolupracovati s příslušnými organisacemi hospodářství a práce.

(2) Popis učebního oboru vytyčuje pracovní odvětví a zručnosti, které má učeň získati v učební době, a stanoví délku učební doby. Popis učebního oboru jest součástí učební smlouvy.

(3) Osnova odborného výcviku obsahuje pokyny pro provádění a postup při výcviku učňů.

(4) Výcvik učňů jest přípustný jen v učebním oboru, pro nějž byl vydán popis učebního oboru a osnova odborného výcviku. Pomocné živnosti, o nichž jest zmínka v § 37, odst. 1 a 2 ž. ř., lze povoliti jako učební obory, pokud tu jsou dány předpoklady pro řádný výcvik k povolání.

§ 6.

(1) Všichni učňové musí se na konci učební doby podrobiti závěrečné zkoušce učňovské. Příslušná komora učiní potřebná opatření k provedení této zkoušky ve spolupráci s organisacemi živnostenského hospodářství.

(2) Ministr hospodářství a práce může stanoviti po slyšení příslušných organisací živnostenského hospodářství, které živnosti možno provozovati pouze po úspěšném vykonání zkoušky. Dosud platné zákonné předpisy zůstávají nedotčeny.

(3) Ministr hospodářství a práce může stanoviti po slyšení příslušné organisace živnostenského hospodářství, že pro určité námezdné práce jest předpokladem plánovitý výcvik k povolání.

(4) Ministr hospodářství a práce může v dohodě se zúčastněnými ministry uložiti závodům, které nevychovávají dostatečný počet učňů v poměru k počtu svých zaměstnanců, povinnost vycvičiti určitý počet učňů.

§ 7.

(1) K provádění zkoušek zřídí každá komora pro svůj obvod zkušební komise. Předsedy, místopředsedy a přísedící zkušebních komisí

zenden, Vorsitzenden-Stellvertreter und die Beisitzer der Prüfungskommissionen werden vom Präsidenten der Kammer (für den Bergbau vom Berghauptmann) ernannt. Die Vorschläge zur Ernennung werden von den zuständigen fachlichen Gliederungen der Organisationen der gewerblichen Wirtschaft und der Arbeit und den Erziehungsträgern gemacht. Die vorschlagsberechtigten Stellen sind an eine angemessene, von der Kammer zu bestimmende Frist gebunden. Der Kommission gehört außerdem der Leiter des für den Sitz der Kammer örtlich zuständigen Arbeitsamtes an. Er kann sich vertreten lassen.

(2) Die Vorsitzenden, Vorsitzenden-Stellvertreter und die Beisitzer der Prüfungskommissionen sind zur Übernahme und ordnungsmäßigen Ausübung ihres Amtes verpflichtet, soweit nicht wichtige Entschuldigungsgründe vorliegen.

(3) Die Bestimmungen über das Verfahren, die Zusammensetzung der Prüfungskommissionen und die Entschädigung der Mitglieder der Prüfungskommission sowie über den Umfang und die Art des Prüfungsstoffes (Prüfungsanforderungen) werden vom Minister für Wirtschaft und Arbeit nach Anhören der Zentrale der Handels- und Gewerbekammern und des zuständigen Zentralverbandes erlassen. Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann diese Aufgaben ganz oder teilweise auf andere Behörden und Organisationen der Wirtschaft oder das Institut für Arbeitswissenschaft übertragen. Die Kosten der Prüfung werden im Einvernehmen mit dem Vorsitzenden der Obersten Preisbehörde festgesetzt.

(4) Den Lehrlingen, welche die Prüfung mit Erfolg abgelegt haben, stellt die Kammer einen Lehrbrief, den handwerklichen Lehrlingen einen Gesellenbrief aus.

(5) Den Berglehrlingen, welche die Knappenprüfung mit Erfolg abgelegt haben, stellt die Berghauptmannschaft einen Knappenbrief aus. Der Knappenbrief berechtigt seinen Inhaber zur Beschäftigung als Facharbeiter.

(6) Unterzieht sich der Lehrling der Lehrabschlußprüfung nicht, oder besteht er sie nicht, so verlängert sich die festgesetzte Lehrzeit bis zum Ablauf des Monates, in dem er die Prüfung besteht oder eine Wiederholungsprüfung nicht besteht. In diesen Fällen verlängert sich jedoch die Lehrzeit höchstens um sechs Monate.

(7) Bei einer Beendigung des Lehrverhältnisses ohne Lehrabschlußprüfung stellt der Lehrherr dem Lehrling ein Zeugnis aus. Das

jmenuje předseda komory (v hornictví báňský hejtman). Návrhy na jmenování podávají příslušné odborné složky organisací živnostenského hospodářství a práce a výchovné instituce. Činitelé, k podání návrhů oprávnění, jsou při podávání svých návrhů vázáni na přiměřenou lhůtu, kterou určí komora. Členem komise je též vedoucí úřadu práce, příslušného podle sídla komory. Vedoucí se může dáti zastupovat.

(2) Předsedové, místopředsedové a přísedící zkušebních komisí jsou povinni svůj úřad převzíti a řádně jej vykonávati, pokud nemají důležitých omluvných důvodů.

(3) Ministr hospodářství a práce vydá po slyšení Ústředny obchodních a živnostenských komor a příslušného ústředního svazu ustanovení o řízení, o složení zkušebních komisí a o náhradách členům zkušebních komisí, jakož i o rozsahu a druhu zkušební látky (požadavky při zkoušce). Ministr hospodářství a práce může tyto úkoly přenésti zcela nebo zčásti na jiné úřady a organisace hospodářství nebo na Ústav lidské práce. Náklady zkoušky se stanoví jen v dohodě s předsedou nejvyššího úřadu cenového.

(4) Učňům, kteří s úspěchem vykonali zkoušku, vydá komora výuční list, řemeslnickým učňům tovaryšský list.

(5) Hornickým učňům, kteří složili s úspěchem hornickou zkoušku, vydá báňské hejtmanství hornický list. Majitel hornického listu je oprávněn k tomu, aby byl zaměstnán jako odborný dělník.

(6) Nepodrobí-li se učeň závěrečné učňovské zkoušce, anebo při ní neobstojí, prodlužuje se stanovená učební doba do konce měsíce, ve kterém učeň při zkoušce obstojí, nebo při opakované zkoušce neobstojí. V těchto případech prodlužuje se však učební doba nejdéle o šest měsíců.

(7) Při ukončení učebního poměru bez závěrečné zkoušky učňovské vystaví učební pán učni vysvědčení. To obsahuje povolání, jemuž

Zeugnis enthält den Beruf, für den der Lehrling ausgebildet werden sollte, die Dauer des Lehrverhältnisses und, wenn das Lehrverhältnis nach Ablauf der Probezeit endigt, die erworbenen Kenntnisse und Fertigkeiten. Auf Verlangen des Lehrlings wird es auf Leistung und Führung oder auf den Grund der Beendigung des Lehrverhältnisses ausgedehnt. Das Zeugnis wird von der Kammer beglaubigt.

§ 8.

(1) Die Gebühr für die Eintragung des Lehrvertrages in die Lehrlingsrolle trägt der Lehrherr, die Prüfungsgebühr der Lehrling.

(2) Rückständige Gebühren werden auf Grund eines Rückstandsausweises, dessen Vollstreckbarkeit von der Kammer bestätigt wird, durch politische Exekution eingetrieben.

(3) Der Ertrag der Gebühr für die Eintragung der Lehrverträge in die Lehrlingsrolle ist mindestens zur Hälfte zu Zwecken zu verwenden, welche der Ausbildung oder sonstigen Interessen der Lehrlinge, mit Ausnahme der Sozialversicherung, zugute kommen.

(4) Aufnahme(Aufding)- und Freisprechgebühren dürfen nicht erhoben werden. Nur bei den vor dem 1. April 1942 eingegangenen Lehrverhältnissen kann vom Lehrherrn eine Freisprechgebühr bis höchstens 40 K erhoben werden.

Abschnitt III.

§ 9.

(1) Die Lehrzeit darf nicht weniger als zwei und nicht mehr als vier Jahre betragen. Innerhalb dieser Zeitgrenzen setzt der Minister für Wirtschaft und Arbeit die Lehrzeit für die einzelnen Berufe fest.

(2) Tritt der Lehrling ordnungsgemäß zu einem anderen Lehrherrn über, so wird die bis zum Übertritt zurückgelegte Lehrzeit in die Gesamtdauer der Lehrzeit eingerechnet, wenn es sich um denselben oder einen artverwandten Lehrberuf handelt.

(3) Eine durch den Lehrling verschuldete Lehrunterbrechung verlängert die Lehrzeit um die versäumte Zeit. Eine unverschuldete Unterbrechung verlängert die Lehrzeit nur, wenn sie insgesamt drei Monate überschreitet, und zwar um die Zeit der Unterbrechung, die über drei Monate hinausgeht.

§ 10.

(1) Die Einstellung der Lehrlinge kann nur auf Grund eines schriftlichen Lehrvertrages

se učeň měl vyučiti, dobu učebního poměru a, končí-li učební poměr po uplynutí zkušební doby, získané vědomosti a zručnosti. Na žádost učňovu rozšíří se vysvědčení o údaje o výkonnosti a chování nebo o důvodu ukončení učebního poměru. Vysvědčení ověřuje komora.

§ 8.

(1) Poplatek za zápis učební smlouvy do seznamu učňů hradí učební pán, poplatek za zkoušku učeň.

(2) Nezaplacené poplatky vymáhají se politickou exekucí na podkladě výkazu nedoplatků, jehož vykonatelnost potvrdí komora.

(3) Výnosu z poplatků za zápis učebních smluv do seznamu učňů jest používati alespoň z poloviny na účely, které jsou na prospěch výcviku učňů nebo jiných jejich zájmů, s výjimkou sociálního pojištění.

(4) Poplatky za přijetí (za přípověď) a poplatky za vyučenou nesmějí se vybírati. Toliko byl-li učební poměr uzavřen před 1. dubnem 1942, může býti od učebního pána vybrán poplatek za vyučenou až do výše 40 K.

Část III.

§ 9.

(1) Učební doba nesmí trvati méně než dva a více než čtyři roky. V těchto mezích stanoví učební dobu pro jednotlivá povolání ministr hospodářství a práce.

(2) Přestoupí-li učeň řádným způsobem k jinému učebnímu pánu, započítává se učební doba, získaná až do přestupu, do celkové učební doby, jde-li o tentýž anebo příbuzný učební obor.

(3) Přerušení výcviku zaviněné učněm prodlužuje učební dobu o dobu zameškanou. Nezaviněné přerušení prodlužuje učební dobu, jen trvá-li celkem déle než tři měsíce, a to o dobu, převyšující tyto tři měsíce.

§ 10.

(1) Učňové mohou býti přijímáni pouze na podkladě písemné učební smlouvy, která má

erfolgen, der binnen 14 Tagen nach Beginn des Lehrverhältnisses abzuschließen ist.

(2) Der Lehrvertrag ist stempel- und gebührenfrei.

(3) Der Lehrvertrag muß folgende Merkmale enthalten:

a) den Namen des Lehrherrn, das Gewerbe, welches er betreibt, und den Wohnort, beziehungsweise den Sitz seines Betriebes,

b) den Vor- und Zunamen, das Geburtsdatum und den Wohnort des Lehrlings,

c) sofern es sich um einen minderjährigen Lehrling handelt, den Namen, die Beschäftigung und den Wohnort seines gesetzlichen Vertreters,

d) den Lehrberuf,

e) den Beginn und die Dauer der Lehr- und Probezeit,

f) die Höhe der Erziehungsbeihilfe und Dauer des Urlaubes,

g) Vereinbarungen darüber, ob dem Lehrling die Verpflegung, Unterkunft und Bekleidung vom Lehrherrn gewährt wird,

h) den Tag des Vertragsabschlusses und die Unterschriften der Vertragsteile.

(4) Der Minister für Wirtschaft und Arbeit kann die pflichtmäßige Verwendung eines einheitlichen Lehrvertragsmusters anordnen.

(5) Eines Lehrvertrages bedarf es nicht, wenn ein Lehrling im elterlichen Betrieb ausgebildet wird. Der Lehrherr zeigt binnen 14 Tagen nach Einstellung des Lehrlings der Kammer den Lehrberuf sowie den Beginn und die Dauer der Lehrzeit an und bestätigt, daß die Ausbildung nach den geltenden Bestimmungen erfolgt. Für die Eintragung eines Lehrverhältnisses gelten die für die Eintragung der Lehrverträge erlassenen Vorschriften.

(6) Gewerbetreibende, welche bei der Aufnahme der Lehrlinge sich nicht an diese Bestimmungen halten, machen sich einer Übertretung der Gewerbeordnung schuldig.

§ 11.

(1) Das Verhältnis der Höchstzahl der Lehrlinge zu den im Betrieb beschäftigten übrigen Personen bestimmt der zuständige Zentralverband nach den vom Minister für Wirtschaft und Arbeit nach Anhören der Organisationen der gewerblichen Wirtschaft erlassenen Richtlinien.

býti uzavřena do 14 dnů po začátku učebního poměru.

(2) Učební smlouva jest prosta kolků a poplatků.

(3) Učební smlouva musí obsahovati tyto náležitosti:

a) jméno učebního pána, živnost, kterou provozuje, a bydliště, případně sídlo jeho závodu,

b) jméno a příjmení, datum narození a bydliště učňovo,

c) jde-li o nezletilého učně, jméno, zaměstnání a bydliště jeho zákonného zástupce,

d) učební obor,

e) začátek a délku učební doby a doby zkušebné,

f) výši příspěvku na výchovu, jakož i délku dovolené,

g) ujednání, zda zaměstnavatel poskytuje učni stravu, byt a ošacení,

h) den ujednání smlouvy a podpisy smluvních stran.

(4) Ministr hospodářství a práce může nařiditi, aby se povinně používalo jednotného vzoru učební smlouvy.

(5) Učební smlouvy není zapotřebí, jestliže se učeň školí v rodičovském závodě. Učební pán oznámí komoře do 14 dnů po přijetí učně učební obor, jakož i začátek a trvání učební doby a připojí prohlášení, že se výcvik provádí podle platných ustanovení. Pro zápis takového učebního poměru platí předpisy, vydané pro zápis učebních smluv.

(6) Živnostníci, kteří při přijímání učňů nezachovávají těchto ustanovení, dopouštějí se přestupku živnostenského řádu.

§ 11.

(1) Poměr nejvyššího počtu učňů k ostatním v závodě zaměstnaným osobám určí příslušný ústřední svaz podle směrnic, které vydá ministr hospodářství a práce po slyšení organisací živnostenského hospodářství.

(2) Die Überwachung der Durchführung der fachlichen Ausbildung der Lehrlinge obliegt den Zentralverbänden und ihren Gliederungen, im Bereich des Bergbaues der Berghauptmannschaft.

Abschnitt IV.

§ 12.

Für die Dauer des gegenwärtigen Krieges können Lehrlinge (§ 97 der Gewerbeordnung), die eine mindestens zweijährige Lehrzeit zurückgelegt haben, zur Ablegung der Lehrabschlußprüfung zugelassen werden. Den Lehrlingen, welche die Lehrabschlußprüfung mit Erfolg abgelegt haben, wird die restliche Lehrzeit erlassen und der Lehrbrief (Gesellenbrief) ausgestellt.

§ 13.

(1) Lehrlinge, die die Lehrzeit noch nicht beendet haben, können aus den Betrieben, die infolge behördlicher Maßnahmen stillgelegt wurden, in andere Betriebe gleichen oder artverwandten Arbeitszweiges übergeleitet werden. Der neue Lehrherr tritt an Stelle des bisherigen in das Lehrverhältnis ein.

(2) Von den Arbeitsämtern können aus Arbeitszweigen, die vom Minister für Wirtschaft und Arbeit bestimmt sind, Lehrlinge, die zur Zeit der Stillegung des Betriebes eine Lehrzeit von weniger als einem Jahr zurückgelegt haben, als Lehrlinge in andere Arbeitszweige übergeleitet werden.

(3) Die im bisherigen Arbeitszweige zurückgelegte Lehrzeit ist im Falle der Überleitung auf Grund des Absatzes 1 in die Gesamtdauer der Lehrzeit einzurechnen.

§ 14.

(1) Die Höhe der Erziehungsbeihilfe und die Arbeitsbedingungen der nach § 13 übergeleiteten Lehrlinge richten sich nach der für die neue Lehrstelle zuständigen Regelung (Kundmachung, Kollektivvertrag) oder den betriebsüblichen Arbeitsbedingungen, die sich auf Lehrlinge in Betrieben gleicher oder ähnlicher Art beziehen.

(2) In begründeten Fällen, in denen der Lehrstellenwechsel für den Lehrling oder für dessen gesetzlichen Stellvertreter besonders empfindliche wirtschaftliche und soziale Nachteile zur Folge hat, kann das Arbeitsamt eine Beihilfe nach Maßgabe der vom Minister für Wirtschaft und Arbeit zu erlassenden Grundsätze bewilligen.

(2) Dozor nad prováděním odborného výcviku učňů náleží ústředním svazům a jejich složkám, v oboru hornictví báňskému hejtmanství.

Část IV.

§ 12.

Po dobu trvání současné války mohou býti učňové (§ 97 živnostenského řádu), kteří odbyli nejméně dva roky učební doby, připuštěni k výkonu závěrečné učňovské zkoušky. Učňům, kteří s prospěchem vykonali závěrečnou učňovskou zkoušku, se promíjí zbývající učební doba a vydá se jim výuční (tovaryšský) list.

§ 13.

(1) Učňové, kteří ještě nedokončili učební dobu, mohou býti převedeni ze závodů, které v důsledku úředních opatření byly zastaveny, do jiných závodů téhož nebo příbuzného pracovního odvětví. Nový učební pán vstupuje do učebního poměru na místo dosavadního.

(2) Úřady práce mohou převésti z pracovních odvětví, která určí ministerstvo hospodářství a práce, do učení v jiném pracovním odvětví učně, kteří v době zastavení závodu odbyli méně než jeden rok učební doby.

(3) Učební dobu odbytou v dosavadním pracovním odvětví jest při převedení podle odstavce 1 započísti do celkové učební doby.

§ 14.

(1) Výše příspěvků na výchovu a pracovní podmínky učňů převedených podle § 13 se řídí podle úpravy (vyhlášky, kolektivní smlouvy), příslušné pro nové učňovské místo nebo podle sazeb v místě obvyklých a podle pracovních podmínek v závodě obvyklých, které se vztahují na učně v závodech téhož nebo podobného druhu.

(2) V odůvodněných případech, v nichž změna učňovského místa má pro učně nebo pro jeho zákonného zástupce za následek zvlášť citelné hospodářské a sociální újmy, může úřad práce povoliti výpomoc podle zásad, jež vydá ministr hospodářství a práce.

§ 15.

(1) Die Lehrzeit der Lehrlinge, die zum Wehrdienst einberufen wurden, gilt als abgeschlossen

a) bei festgesetzter vierjähriger Lehrzeit, wenn das Lehrverhältnis am Tage des Wehrdienstantrittes des Lehrlings wenigstens drei Jahre lang gedauert hat,

b) bei festgesetzter kürzerer Lehrzeit, wenn am Tage des Wehrdienstantrittes des Lehrlings der verbleibende Rest der Lehrzeit nicht mehr als sechs Monate beträgt.

(2) In keinem Falle darf jedoch die Lehrzeit kürzer als zwei Jahre sein.

§ 16.

(1) Die Lehrzeit der Lehrlinge, die eine Mittelschule oder eine ihr gleichgestellte Schule erfolgreich beendet haben, dauert 18 Monate.

(2) Der Minister für Schulwesen bestimmt, welche Anstalt als Mittelschule oder als eine ihr gleichgestellte Schule angesehen wird.

(3) Die Bestimmungen der §§ 13a und 14a der Gewerbeordnung und die auf Grund derselben erlassenen Verordnungen bleiben unberührt.

§ 17.

Die auf Grund des § 11, Abs. 1, zur Bestimmung des Zahlenverhältnisses der Lehrlinge erlassenen Vorschriften finden bei der Überleitung nach § 13 und bei Aufnahme von Lehrlingen, auf welche sich die Bestimmung des § 16 bezieht, keine Anwendung.

Abschnitt V.

§ 18.

(1) Die Bestimmungen dieser Verordnung beziehen sich nicht auf Tätigkeiten, auf die die Regierungsverordnung vom 7. November 1942, Slg. Nr. 381, über die praktische Berufsausbildung in der Landwirtschaft Anwendung findet.

(2) Die nach der Gewerbeordnung den Gewerbebehörden obliegenden Befugnisse werden im Bereich des Bergbaues, sofern es sich um bergmännische Lehrlinge handelt, von der Berghauptmannschaft ausgeübt.

(3) Bis zum Erlaß der Ausbildungsunterlagen nach § 5 wird die Ausbildung der Lehrlinge nach den bestehenden Vorschriften durchgeführt.

§ 15.

(1) Učební doba učňů, kteří byli povoláni ke službě ve zbrani, platí za ukončenou

a) při stanovené čtyřleté učební době, když učební poměr v den, kdy učeň nastoupí službu ve zbrani, trval aspoň po dobu tří let,

b) při stanovené kratší učební době, když v den, kdy učeň nastoupí službu ve zbrani, zbytek učební doby není delší šesti měsíců.

(2) V žádném případě však nesmí býti učební doba kratší než dva roky.

§ 16.

(1) Učební doba učňů, kteří s úspěchem absolvovali střední školu nebo školu jí na roveň postavenou, trvá 18 měsíců.

(2) Ministr školství určí, který ústav se považuje za střední školu nebo školu jí na roveň postavenou.

(3) Ustanovení §§ 13a a 14a živnostenského řádu a nařízení na jejich základě vydaná zůstávají nedotčena.

§ 17.

Při převedení učňů podle § 13 a při přijetí učňů, na něž se vztahuje ustanovení § 16, nepoužije se předpisů vydaných podle § 11, odst. 1 a určujících číselný poměr učňů.

Část V.

§ 18.

(1) Ustanovení tohoto nařízení se nevztahují na činnosti, pro které platí vládní nařízení ze dne 7. listopadu 1942, č. 381 Sb., o praktickém výcviku v zemědělství.

(2) Báňské hejtmanství vykonává v oboru hornictví, pokud jde o hornické učně, oprávnění náležející podle živnostenského řádu živnostenským úřadům.

(3) Až do vydání učebních podkladů podle § 5 bude se výcvik učňů prováděti podle dosud platných předpisů.

§ 19.

(1) In Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen des Protektorates, der Länder, Bezirke und Gemeinden oder in den vom Protektorat, von den Ländern, Bezirken und Gemeinden verwalteten Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen, üben die von dem zuständigen Minister im Einvernehmen mit dem Minister für Wirtschaft und Arbeit bestimmten Behörden die den Zentralverbänden und ihren Gliederungen in dieser Verordnung zugewiesenen Aufgaben und Befugnisse nach den zu erlassenden näheren Vorschriften aus.

(2) Der Gesellen- oder Lehrbrief der in Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen des Protektorates, der Länder, Bezirke und Gemeinden oder in den vom Protektorat, von den Ländern, Bezirken und Gemeinden verwalteten Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen in einem gewerblichen Lehrberuf ausgebildeten Personen verleiht Berechtigungen nach den gewerberechtlichen Vorschriften.

(3) In den nicht im Absatz 1 angeführten Betrieben, auf die die Gewerbeordnung keine Anwendung findet (§ 1, Abs. 1), übt die zuständige Berufsorganisation die in dieser Verordnung den Zentralverbänden und ihren Gliederungen zugewiesenen Aufgaben und Befugnisse aus.

§ 20.

(1) Handlungen oder Unterlassungen gegen die Bestimmungen dieser Verordnung oder der hierzu erlassenen Durchführungsvorschriften und gegen die Bestimmungen der §§ 97, 98, 99a bis 100, 101 und 104 der Gewerbeordnung werden von den Bezirksbehörden (im Bergbau von der Berghauptmannschaft) mit einer Geldbuße bis zu 10.000 K oder mit Arrest bis zu einem Monat oder mit beiden Strafen zugleich bestraft.

(2) Wurde eine Geldbuße auferlegt, so ist für den Fall ihrer Uneinbringlichkeit zugleich eine Ersatz-Arreststrafe nach Maßgabe des Verschuldens bis zu einem Monat zu verhängen.

(3) Die Strafbestimmungen dieser Verordnung finden keine Anwendung auf Handlungen oder Unterlassungen, die in Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen des Protektorates, der Länder, Bezirke oder Gemeinden oder in den vom Protektorat, von den Ländern,

§ 19.

(1) V ústavech, podnicích, fondech a zařízeních Protektorátu, zemí, okresů a obcí nebo v ústavech, podnicích, fondech a zařízeních jimi spravovaných vykonávají úkoly a oprávnění, přiznaná v tomto nařízení ústředním svazům a jejich složkám, úřady, určené příslušným ministrem v dohodě s ministrem hospodářství a práce, a to podle bližších předpisů, jež budou vydány.

(2) Tovaryšský nebo výuční list osob, vycvičených v živnostenském učebním oboru v ústavech, podnicích, fondech a zařízeních Protektorátu, zemí, okresů a obcí nebo v ústavech, podnicích, fondech a zařízeních jimi spravovaných, dává oprávnění podle živnostenskoprávních předpisů.

(3) V jiných, než v odstavci 1 jmenovaných závodech, pro něž neplatí živnostenský řád (§ 1, odst. 1), vykonává příslušná stavovská organisace úkoly a oprávnění, přiznaná v tomto nařízení ústředním svazům a jejich složkám.

§ 20.

(1) Jednání a opominutí proti ustanovením tohoto nařízení nebo proti prováděcím předpisům k němu vydaným a proti ustanovením §§ 97, 98, 99a až 100, 101 až 104 živnostenského řádu trestají okresní úřady (v hornictví báňské hejtmanství) pokutou až do 10.000 K nebo vězením až do jednoho měsíce nebo oběma těmito tresty zároveň.

(2) Byla-li uložena pokuta, jest pro případ její nedobytnosti uvaliti zároveň náhradní trest vězení podle míry zavinění až do jednoho měsíce.

(3) Trestních ustanovení tohoto nařízení nelze užíti na jednání neb opominutí, jež byla spáchána v ústavech, podnicích, fondech a zařízeních Protektorátu, zemí, okresů nebo obcí anebo v ústavech, podnicích, fondech a zařízeních jimi spravovaných. Na zachování před-

den Bezirken und Gemeinden verwalteten Anstalten, Unternehmungen, Fonds und Einrichtungen begangen werden. Die Einhaltung der Vorschriften dieser Verordnung wird hier von den Dienst(Aufsichts)behörden beaufsichtigt.

§ 21.

(1) Alle Dienststellen der öffentlichen Verwaltung, Träger der öffentlichrechtlichen Sozialversicherung, Träger der öffentlichen Fürsorge und Organisationen der Wirtschaft sind verpflichtet, bei der Durchführung dieser Verordnung mitzuwirken. Diese Mitwirkung kann sich auf den einzelnen Fall und auf allgemeine Erhebungen erstrecken.

(2) Die Kammern sind bei Durchführung der ihnen durch diese Verordnung auferlegten Aufgaben berechtigt, die Hilfe und Mitarbeit der Dienststellen der öffentlichen Verwaltung, der Gliederungen der gewerblichen Wirtschaft, der Berufs- und Fachschulen und der einzelnen Unternehmungen in Anspruch zu nehmen.

(3) Das Arbeitsamt und die Kammer können bei Durchführung dieser Verordnung Personen vorladen. Das Arbeitsamt kann ihr persönliches Erscheinen anordnen.

§ 22.

(1) Die Bestimmungen der Gewerbeordnung und der sie ergänzenden und abändernden Vorschriften, welche dieser Verordnung widersprechen, insbesondere die Bestimmungen des § 14, Abs. 4, § 14 b, Abs. 2, § 98 a, § 99, § 99 b, Abs. 6, § 100a, § 104, Abs. 1 und 2, der §§ 104b bis 104 e, des § 114, Abs. 3, Buchst. b) und c), § 114 a, Abs. 1, 3, 4 und 5, § 119 c, Abs. 1, Buchst. f) und h), und § 126, Abs. 2, Buchst. n), treten außer Kraft.

(2) Mit dem Tage des Inkrafttretens dieser Verordnung verlieren ihre Gültigkeit:

a) die Regierungsverordnung vom 28. März 1942, Slg. Nr. 101, womit einige Angelegenheiten des Lehrlingswesens geregelt werden,

b) die Regierungsverordnung vom 23. Mai 1942, Slg. Nr. 196, über die Verkürzung der Lehrzeit und die Überleitung der Lehrlinge,

c) die Regierungsverordnung vom 6. März 1941, Slg. Nr. 130, betreffend die Verkürzung der Lehrzeit der zum Militärdienst einberufenen Lehrlinge,

d) die Regierungsverordnung vom 9. Juli 1941, Slg. Nr. 325, betreffend die Verkürzung der Lehrzeit für Absolventen der Mittelschulen und der ihnen gleichgestellten Schulen;

pisů tohoto nařízení dohlíží zde služební (dozorčí) úřad.

§ 21.

(1) Všechny veřejné úřady, nositelé veřejnoprávního sociálního pojištění, nositelé veřejné péče a organisace hospodářství jsou povinni spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení. Tato spolupráce může se týkati jak jednotlivého případu, tak i všeobecného šetření.

(2) Komory jsou při provádění úkolů, jež jsou jim tímto nařízením uloženy, oprávněny požadovati pomoc a spolupráci od úřadů, složek organisace hospodářství, živnostenských a odborných škol a jednotlivých podniků.

(3) Úřad práce a komora mohou při provádění tohoto nařízení předvolati osoby. Úřad práce může jejich osobní dostavení se nařiditi.

§ 22.

(1) Platnosti pozbývají ustanovení živnostenského řádu a předpisů jej doplňujících a pozměňujících, která odporují tomuto nařízení, obzvláště ustanovení § 14, odst. 4, § 14 b, odst. 2, § 98 a, § 99, § 99 b, odst. 6, § 100 a, § 104, odst. 1 a 2, §§ 104 b až 104 e, § 114, odst. 3, písm. b) a c), § 114 a, odst. 1, 3, 4 a 5, § 119 c, odst. 1, písm. f) a h) a § 126, odst. 2, písm. n).

(2) Dnem účinnosti tohoto nařízení pozbývají platnosti:

a) vládní nařízení ze dne 28. března 1942, č. 101 Sb., kterým se upravují některé záležitosti učňovské,

b) vládní nařízení ze dne 23. května 1942, č. 196 Sb., o zkrácení učební doby a převedení učňů,

c) vládní nařízení ze dne 6. března 1941, č. 130 Sb., o zkrácení učební doby učňům povolaným k vojenské službě,

d) vládní nařízení ze dne 9. července 1941, č. 325 Sb., o zkrácení učební doby absolventům středních škol a škol jim na roveň postavených,

e) die Bestimmungen des Abschnittes III des Gesetzes vom 28. Juli 1902, RGBl. Nr. 156, betreffend die Regelung des Arbeitsverhältnisses der bei Regiebauten von Eisenbahnen und in den Hilfsanstalten derselben verwendeten Arbeiter.

(3) Die Regierungsverordnung vom 28. Mai 1942, Slg. Nr. 187, über die Jugenddienstpflicht bleibt unberührt.

§ 23.

Diese Verordnung tritt mit dem Tage der Kundmachung in Kraft; sie wird vom Minister für Wirtschaft und Arbeit im Einvernehmen mit allen Mitgliedern der Regierung durchgeführt.

Der Staatspräsident:

Dr. **Hácha** m. p.

Der Vorsitzende der Regierung und Justizminister:

Dr. **Krejčí** m. p.

Der Minister des Innern:

Bienert m. p.

Der Minister für Wirtschaft und Arbeit:

In Vertretung des Ministers:

Dr. **Dennler** m. p.

Der Minister für Schulwesen:

In Vertretung des Ministers:

Dr. **Heckel** m. p.

Der Minister für Volksaufklärung:

In Vertretung des Ministers:

Kraus m. p.

Der Minister für Land- und Forstwirtschaft:

Hrubý m. p.

Der Minister für Verkehr und Technik:

Dr. **Kamenický** m. p.

Der Finanzminister:

Dr. **Kalfus** m. p.

e) ustanovení části III zákona ze dne 28. července 1902, č. 156 ř. z., kterým se upravují pracovní poměry dělníků zaměstnaných při režijních stavbách železnic a v jejích pomocných ústavech.

(3) Nedotčeno zůstává vládní nařízení ze dne 28. května 1942, č. 187 Sb., o povinné službě mládeže.

§ 23.

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení; provede je ministr hospodářství a práce v dohodě se všemi členy vlády.

Státní president:

Dr. **Hácha** v. r.

Předseda vlády a ministr spravedlnosti:

Dr. **Krejčí** v. r.

Ministr vnitra:

Bienert v. r.

Ministr hospodářství a práce:

V zastoupení ministra:

Dr. **Dennler** v. r.

Ministr školství:

V zastoupení ministra:

Dr. **Heckel** v. r.

Ministr lidové osvěty:

V zastoupení ministra:

Kraus v. r.

Ministr zemědělství a lesnictví:

Hrubý v. r.

Ministr dopravy a techniky:

Dr. **Kamenický** v. r.

Ministr financí:

Dr. **Kalfus** v. r.